

ANALIZA MOŻLIWOŚCI MONTAŻU PANELI FOTOWOLTANICZNYCH NA DACHU BUDYNKU URZĘDU MIASTA W ŻYWCU

1. DANE OGÓLNE

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszej analizy statyczno wytrzymałościowej jest sprawdzenie nośności drewnianych elementów więźby dachowej budynku Urzędu Miasta. Żywiec ul. Pod Górą 11.

1.2. Wykonawca

Pracownia Projektowa "PIK" sp. z o.o.
41 200 Sosnowiec
ul. Staropogońska 51/243

1.3. Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego opracowania jest sprawdzenie możliwości montażu paneli fotowoltanicznych na dachu budynku Urzędu Miasta w Żywcu. Konstrukcja nośna dachu to dwuspadowa drewniana więźba zaprojektowana w 2003 r. w ramach projektu jego przebudowy. Taka analiza jest konieczna ponieważ:

- każdy panel waży 18,2 kg,
- w 2006 roku zmieniła się norma określająca obciążenie śniegiem,
- w 2009 roku zmieniła się norma określająca obciążenie wiatrem,

Zakres opracowania obejmuje elementy więźby takie jak krokwie, płatwie i słupy.

1.4. Materiały wykorzystane do opracowania

Dla opracowania niniejszej analizy wykorzystano następujące źródła informacji:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dziennik Ustaw poz. 690.).
- Projekt archiwalny: Remont i modernizacja Ratusza w Żywcu - przebudowa oficyny ul. Pod Górą 11 - opracowany przez Biuro Architektoniczne Gronner & Rączka sp. j. w 2003 roku.
- Informacja o ciężarze i wymiarach projektowanych paneli: Datasheet Crystalline PV Module ASM6610P Series.
- Polskie normy;
  - PN - 82 / B-02000 Obciążenia budowli. Zasady ustalania wartości.
  - PN - 82 / B-02001 Obciążenia budowli. Obciążenia stałe.
  - PN-77/B-02011/Az1 Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenie wiatrem. Zmiana lipiec 2009.
  - PN-80/B-02010/Az1 Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenie śniegiem. Zmiana październik 2006.
  - PN-B-03150:2000 Konstrukcje drewniane. Obliczenia stat. i projektowanie.
  - PN - 90 / B-03200 Konstrukcje stalowe. Obliczenia stat. i projektowanie.

1.5. Programy komputerowe

- Newkonst

1.6. Przyjęte założenia

Przed przystąpieniem do obliczeń przyjęto że:

- budynek a szczególnie jego więźba został przebudowany zgodnie z projektem,
- budynek jest w dostatecznym stanie technicznym,
- będzie modernizowany przez firmę z odpowiednim doświadczeniem w zakresie prac remontowo - budowlanych i nadzorowany przez uprawnione osoby,
- przed montażem paneli zostaną sprawdzone wszystkie elementy i połączenia więźby a stwierdzone ewentualne uszkodzenia zostaną naprawione,
- panele zostaną zamontowane zgodnie z instrukcją producenta.

Przyjęto do obliczeń:

- stal konstrukcyjną $f_{yd} = 215,0 \text{ MPa}$
- drewno sosnowe kl. C 27 $f_{md} = 18,69 \text{ MPa}$

2. OBCIĄŻENIA I WSPÓŁCZYNNIKI

2.1. Przyjęte do obliczeń obciążenia stałe charakterystyczne

- ciężar własny dachu
- dachówka i ciężar własny konstrukcji $0,95 \text{ kN/m}^2$
- panele fotowoltaniczne $0,12 \text{ kN/m}^2$

2.2. Obciążenia zmienne

- obciążenie śniegiem miarodajne dla 3 strefy
dla $z = 360 \text{ m n.p.m.}$ przyjęto $q_k = 1,60 \text{ kN/m}^2$
dla $\alpha = 42^\circ$ $C_1 = 0,72$ i $C_2 = 0,48$
 $S_1 = 1,60 \times 0,72$ $1,15 \text{ kN/m}^2$
 $S_2 = 1,60 \times 0,48$ $0,77 \text{ kN/m}^2$
- obciążenie wiatrem miarodajne dla III strefy i terenu A
dla $z = 360 \text{ m n.p.m.}$ przyjęto $q_k = 0,32 \text{ kN/m}^2$
dla $z = 12 \text{ m}$ $C_e = 1,1$; $\beta = 1,8$
dla $\alpha = 42^\circ$, $C_p = 0,43$ i $C_s = 0,40$
parcie $w_p = 0,32 \times 0,43 \times 1,8 \times 1,1$ $0,27 \text{ kN/m}^2$
ssanie $w_s = 0,32 \times 0,40 \times 1,8 \times 1,1$ $0,25 \text{ kN/m}^2$

2.3. Współczynniki

- Współczynnik obciążenia

Dla otrzymania wartości obliczeniowych wartości charakterystyczne obciążenia przemnożono przez odpowiednie współczynniki γ_f

- dla obciążeń stałych $\gamma_f = 1.2$
- dla obciążenia śniegiem i wiatrem $\gamma_f = 1.5$

- Współczynnik konsekwencji zniszczenia

Częściowy współczynnik bezpieczeństwa przyjmowany w celu dodatkowego zwiększenia (zmniejszenia) bezpieczeństwa konstrukcji w zależności od stopnia zagrożenia życia ludzkiego i wielkości strat gospodarczych

- przyjęto

$$\gamma_v = 1,00$$

- Współczynnik k_d

Ugięcia elementów drewnianych wyznaczono przyjmując

$$u_{fin} = u (1 + k_{def})$$

- dla obciążeń stałych $k_{def} = 0.60$
- dla obciążeń krótkotrwałych (śnieg, wiatr) $k_{def} = 0.00$

2.4. Kombinacje obciążeń

Do obliczeń przyjęto następujące kombinacje obciążeń wg PN-82/B-02000

- w stanach granicznych nośności (s.g.n.):
  - podstawową - wg pkt. 4.2.2.
- w stanach granicznych użytkowania (s.g.u.):
  - podstawową - wg pkt. 4.3.2.
  - obciążeń długotrwałych - wg pkt. 4.3.3.

3. OPIS KONSTRUKCJI DACHU

Na podstawie projektu archiwalnego przyjęto:

- krokwie o przekroju $b \times h = 10 \times 20$ cm, rozstawione co 70 i 100 cm; oparte na mur-łatach i na płatwiach,
- płatwie pośrednie o przekroju drewna $b \times h = 18 \times 26$ cm, wzmocnione dwoma stalowymi kątownikami $130 \times 65 \times 10$ oparte na słupach,
- słupy o przekroju 18×18 cm.

4. ANALIZA STATYCZNO - WYTRZYMAŁOŚCIOWA

3.1. Krokwie

Obliczenia sprawdzające wykonano dla belki jednoprzęsłowej o rozpiętości obliczeniowej $L = 5,1$ m, dla średniego rozstawu krokwi $0,85$ m, na obciążenia równomiernie rozłożone prostopadłe do osi belki: $q^{kd} = 1,62$ i $q^o = 1,93$ kN/m; na moment maksymalny $M = 6,27$ kNm i dla ugięcia dopuszczalnego $f_{dop} = L / 200 = 2,55$ cm,

- > dla krokwi o przekroju $b \times h = 10 \times 20$ cm z drewna klasy C 27,
s.g.n: $M : M_R = 0,566 < 1$
s.g.u: $f : f_{dop} = 0,729 < 1$

3.2. Płatwie

Obliczenia sprawdzające wykonano dla płatwi jednoprzęsłowej o rozpiętości $L = 4,8$ m, na obciążenia równomiernie rozłożone pionowe: $q^{kd} = 13,96$ i $q^o = 15,91$ kN/m; na moment maksymalny $M = 45,82$ kNm i dla ugięcia dopuszczalnego $f_{dop} = L / 200 = 2,4$ cm,

- > dla płatwi przekroju $b \times h = 18 \times 26$ cm z drewna kl. C 27, wzmocnionej kątownikami
- na drewno przypada 69,80 % nośności (sztywności) czyli $M_d = 31,98$ kNm
s.g.n: $M : M_R = 0,843 < 1$
  - na stal przypada 30,20 % nośności (sztywności) czyli $M_s = 13,84$ kNm
s.g.n: $M : M_R = 0,840 < 1$
  - sumarycznie dla przekroju zespolonego
s.g.u: $f : f_{dop} = 0,925 < 1$

3.3. Słupy

Obliczenia sprawdzające wykonano dla słupa na obciążenie osiową siłą pionową $N^o = 92,3$ kN

- > dla słupa o przekroju $b \times h = 18 \times 18$ cm z drewna kl. C 27
s.g.n: $N : N_R = 0,519 < 1$

4. WNIOSKI

Przeprowadzone obliczenia wykazały, że można na dachu bezpiecznie zamontować panele fotowoltaniczne o wadze do $12,0 \text{ kg/m}^2$ [panel o wadze do $18,2 \text{ kg}$ i o wymiarach $1654 \times 989 \text{ mm}$] po sprawdzeniu konstrukcji dachu a w szczególności wymiarów elementów i ich połączeń.

Na zwiększony udział wykorzystania dopuszczalnego wyłączenia elementów ma wpływ nie tylko planowana zabudowa paneli fotowoltanicznych ale zmiana normowego obciążenia śniegiem i wiatrem.

5. UWAGI EKSPLOATACYJNE

Dopuszczalna grubość śniegu i lodu na dachu (mierzona prostopadle do połaci) w zależności od jego rodzaju:

Rodzaj śniegu lub lodu	Ciężar w kN / m^3	dopuszczalna grubość śniegu (m)
- śnieg świeży	1,0	0,63
- osiadły - kilka godzin lub dni po opadach	2,0	0,32
- stary - kilka tygodni po opadach	2,5 - 3,5	0,18
- mokry	4,0	0,15
- zlodowaciały	6,0 - 7,0	0,09
- lód z zamarzniętej wody	9,0	0,07

- Ciężar śniegu wg PN-80/B-02010/Az1.
- Już przed przewidywanym przekroczeniem dopuszczalnych wartości podanych w tabeli śnieg należy usunąć z dachu. Śnieg usuwać w miarę możliwości równomiernie z połaci całego dachu.

Opracował: mgr inż. Lucjan Cylupa
uprawnienia konstr.- budowl. nr 217 / 83